

VI. Vedle zásad našeho zákonodárství živnostenského nebrání se osobě soukromé ani obchodníku nikterak v tom, aby sobě sám pořizoval pro osobní svoji potřebu řemeslné práce, jichž potřebuje pro svůj živnostenský podnik, pokládá-li se k tomu za způsobilého nebo obstará-li si je pomocí vlastního svého služebního nebo pracovního personálu. Proto mohou i podniky drah koňských, podniky pro dopravu zboží, větší povoznické podniky, majitelé dostavníků beze vší závady chovati si zvláštní sedlářské pomocníky a vlastní domácí sedlářské dílny míti za tím účelem, aby si pořizovali, pokud se týká, pořídití dle sedlářské práce k jich živnosti potřebné. Při tom se ovšem předpokládá, že takto zaměstnávání pomocníci sedlářští skutečně též náležejí ku vlastnímu personálu onoho podniku a že tedy i formálně byli do služby a práce přijati. Tam, kde by podmínce této dosti učiněno nebylo, nastal by ovšem případ neoprávněného provozování živnosti, avšak ani tu nebylo by prohrěšení na straně službodárcově, nýbrž dopustil by se neoprávněného provozování živnosti sám pomocník, který ve službě nejso, samostatně živnost sedlářskou provozuje (výn. dolnorak. místodrž. ze dne 2. února 1885 č. 2140).

Živnost cihlářská.

I. Cihelny náležejí k oněm živnostenským provozovárnám, jež jsou na schválení živnostenského úřadu ve smyslu §§ 25—32 živn. řádu vázány, ježto tento závod živnostenský spojen jest se žárovišti a značnějším vyvinováním se kouře ohroženo neb obtěžováno jest sousedstvo.

II. Při živnosti cihlářské naskytuje se předkem otázka, zda-li a za kterých podmínek lze cihelny řaditi mezi zemědělské závody odštěpné. Otázku tuto sluší zpravidla zodpověděti záporně, neboť provozuje-li nějaký zemědělec cihlářskou živnost na vlastním pozemku, nelze to již považovati za zemědělský odštěpný závod, ježto činnost tato není v nezbytné souvislosti s pracemi zemědělskými a s dalšími úkony, jež zemědělství vyžaduje (obch. a živn. komora pražská sb. č. 2837). Dle názoru správního dvoru soudního lze o zemědělském průmyslu mluvit pouze tam, kde zemědělec zabývá se zpracováním výrobků docílených provozováním zemědělství jakožto zaměstnáním vedlejším a to v ten způsob, že tímto zpracováním nepozbývají výrobky povahy suroviny. Při výrobě cihel není však o nějakém výrobku zemědělském řeči; neboť hlína, z níž se bere materiál upotřebený ku výrobě cihel, jest sice nezbytným podkladem a podmínkou zemědělství, není však jeho výrobkem (rozh. ze dne 8. května 1894 č. 1578 sb. »Budwinski« č. 7888).

III. Výroba kamnových kachlí děje se, jak známo, podstatně zcela jiným a daleko složitějším způsobem než výroba cihel, a proto sluší považovati kachle nikoli za výrobek cihel, nýbrž za výrobek speciální provozovárny ku pálení zboží hlíněného; okolnost tato vytčena jest též v § 27 řádu živn., kdež jsou »cihelny« (pol. 43) výslovně rozlišovány od »závodů ku pálení zboží hlíněného« (pol. 45). Nadto potřebí jest ku výrobě kachlí dle § 1 řádu živn. zvláštní zručnosti, kteráž vyhledává vzdělání živnostenské nabyté vyučením a delším zaměstnáním v oboru tom a to tím více, ježto vyrabitelé kachlí jakožto odborníci zaměstnávají se i stavbou kamen z kachlí. Následkem toho neopravňuje schválení dané pro živnost cihlářskou nikdy ku výrobě kachlí, naopak sluší výrobu kachlí považovati za řemeslnou živnost (rozh. obchodní a živnostenské komory lvovské sb. č. 3168).

Živnost cinařská viz Živnost kovolitecká.

Živnost cukrářská.

Živnost cukrářská počítá se k živnostem řemeslným.

I. Rozsah.

1. Cukráři připravují obvykle všechny způsoby tvrdého pečiva, k němuž se kromě mouky, vajec, vody, mléka, másla, soli přiměšuje v převážné míře i cukr, tak ku př.: peče cukrář bisquit (piškoty), mandlové pečivo, čajové zákusky, větrové pečivo a pod., dále všechny druhy dortů, cukrovinek, pocukrovaného nebo zavařeného ovoce, ovocné šlávy, desertní vína (vína k zákuskům), likéry, všechny druhy zmrzliny, krému a čokolády.

2. Zavařování ovoce po živnostensku přináleží výhradně jen cukrářům, a proto tedy nesmí se samostatně vykonávat živnost tato bez průkazu způsobilosti předepsaného pro živnost cukrářskou (vým. min. vnitra ze dne 14. června 1889 č. 11.423, sb. »Frey a Mareš« č. 1543). Správní soudní dvůr rozhodl, že dle zákona přípustno jest provozování živnosti cukrářskou v rozsahu obmezujícím se pouze na zavařování plodů, a dále že obvykle ženy provozují tento druh živnosti cukrářské; neboť řád živnostenský neobsahuje ustanovení, kteréž by majitele řemeslných živností zavazovalo vykonávat tuto živnost v plném rozsahu. Z § 36 živn. ř., jenž prohlašuje obsah živnostenského listu za rozhodný pro objem subjektivních práv živnostenských, sluší naopak dovozovati, že po zákonu dopouští se ohlásiti nějaké živnostenské provozování v rozsahu obmezeném odlišujícím se od pravidelného provozování; rovněž tají se bez nejmenších pochybností v § 14 konečná věta řádu živn. ten úmysl, aby při určitých živnostech přihlíželo se k obvyklým poměrům, aby byly zachovány netknuty, pokud nepřičí se nově vydaným ustanovením zákonným. V mnohých místech, tak ku př. v Linci zabývají se všeobecně ženy jenom cukrářstvím v rozsahu obmezujícím se na zavařování ovoce. Průkaz způsobilosti může se pak podávati v těchto případech jiným způsobem, než pravidelně se žádá (rozh. soud. spr. dv. ze dne 27. ledna 1892 č. 303, sb. »Frey a Mareš« č. 1544).

3. Živnostenská výroba cukrových oplatků přísluší výhradně cukrářům a proto nesmí se samovolně tato živnost nastoupiti, nebyl-li předložen průkaz způsobilosti předepsaný pro živnost cukrářskou (vým. min. vnitra ze dne 5. listopadu 1891 č. 22.789, sb. »Frey a Mareš« č. 1557).

4. Cukráři jsou oprávněni ku prodeji vody sodové nejsouce povinni výčepu tohoto ohlásiti, ježto voda sodová jest prostředkem osvěžovacím toho způsobu, že nepožívá se obvykle k zboží cukrářskému vody obvyklé a tudíž že výčep vody sodové náleží k provozování živnosti cukrářské (obch. a živn. komora plzeňská, sb. »Frey a Mareš« č. 1559).

5. Cukráři nesmějí však na základě oprávnění svého čepovati ani neslazených líhových nápojů pálených a vína k zákuskům, ani prodávati kávy, čaje, čokolády, punče a musí tedy v konkrétním případě zakročiti o příslušnou koncesi k tomu, ježto i dle živnostenského řádu z r. 1859 i dle novelly z roku 1883 výslovně byl zařaděn výčep nápojů a vín, jakož i prodávání kávy, čaje, čokolády atd. mezi živnosti hostinské a výčepnické, k jichž povolení nezbytně potřebí jest koncese (vým. min. vnitra ze dne 30. března 1890 č. 3196, sb. »Frey a Mareš« č. 1561).

II. Hranice mezi živností cukrářskou a jinými příbuznými živnostmi: